

d'associacions, ja que en té dinou, mentre que Tarragona en té quaranta-tres, a Lleida n'hi ha trenta-sis, a les Terres de l'Ebre són vint-i-dues i a Barcelona, cent vuitanta-dues.

L'acte de Girona va servir per fer una valoració de les actuacions dels diferents grups de treball i dels compromisos del Govern sobre el Pla d'acció i desenvolupament de les

polítiques de gènere (2005-2007). Marta Selva va remarcar la necessitat de «fer més sovint trobades com aquesta» per tal de donar «visibilitat» a les accions del teixit associatiu femení. Un dels temes més debatuts en aquest plenari va ser la necessitat de fomentar els espais comuns per a dones immigrades, amb les quals es va proposar l'objectiu de «teixir més

punts». També es va parlar molt sobre la conciliació de la vida familiar i laboral i la coresponsabilitat de les parelles. En aquest sentit, Marta Selva va incidir en la proposta de fomentar els anomenats «bancs dels temps», uns espais d'intercanvi adreçats a les dones.

Els grups de treball del CNDC aprofundeixen en temes específics relacionats amb les polítiques de

dones, i realitzen dictàmens i propostes d'actuació específiques en aquest àmbit. Actualment hi ha formats set grups de treball, cinc dels quals centren la seva tasca en les polítiques del Pla de Govern. Els altres dos fan el seguiment de la Llei de dependència i dels projectes en favor de les dones grans.

El CNDC també disposa de la participació de

Feliços cent anys d'una tria

Per commemorar una trajectòria civilitzadora i transcendental per a Girona com ho fou la de Rafael Masó qualsevol data és bona, fins i tot el centenari de la seva professionalització com a arquitecte, una data tan rodona i arbitrària com qualsevol altra. Però per als gironins el 1906 és un any definitiu, perquè és el de la seva opció per Girona, davant del dubte, ara ja secular, de plantar o no despatx a Barcelona. Fa cent anys que Masó ens va triar: celebrem així la voluntat d'un amor, per damunt de l'atzar d'un naixement.

L'entesa institucional ha possibilitat que l'Any Masó presentés una agenda atapeïda des del 6 de setembre de l'any passat fins al setembre d'enguany, amb tot de serrells que encara pengen, i amb una coordinació que ha donat bons fruits, per exemple, en la successió d'exposicions. Les dues capdavanteres, «Rafael Masó i Valentí, arquitecte», a la Sala Girona de la Fundació La Caixa, i «Rafael Masó, ciutadà de Girona», al Museu d'Història de la Ciutat, es complementaven informant de l'obra i de la trajectòria vital de l'arquitecte, respectivament. De la primera cal ressaltar-ne la recerca de la producció masoniana menys difosa i en absolut secundària, com Raïmat, Can Grau o la Casa Vinyes Miralpeix; de la segona, el sagrari íntim d'objectes i cartes que anaven perfilant els cercles concèntrics de la família, la casa, la ciutat, les arts, les lletres i la política, a partir dels quals Masó va articular la seva vida. D'altra banda, concebuda com una mostra itinerant pels nombrosos municipis gironins on Masó hi té obra, «Geografia de Masó» fou la mostra encarregada de l'apostolat, presentant la geografia física i humana de l'artista, mentre d'altres exposicions s'ocupaven de la seva relació amb la fotografia o radiografiaven l'estat de conservació de les seves obres. Si al Museu d'Art «Artistes-Masó-Artesans» incidia en els seus col·laboradors, a la Casa de la Punxa s'estudiava un cas concret dins aquestes relacions.

Tant dels catàlegs d'aquestes exposicions com de l'altra bibliografia que ha anat apareixent o apareixerà en breu –el dossier d'aquesta mateixa *Revista*, l'epistolari dels germans Coromina o el del mateix Masó, la reedició dels seus poemes, etc.–, com també dels cursos i xerrades impartits al llarg d'aquest any, en resultarà d'ara endavant un Masó més polièdric i menys idealitzat, encara que algú, potser, preferiria deixar-ho en un coneixement més parcial i mitificable. Després d'aquesta pulsio analítica caldria un nou moviment de síntesi, i és llàstima que hi hagin renunciat els estudiosos més autoritzats, Tarrús i Comadira, que han convertit la reedició de la seva obra de referència en una mera reducció irrellevant. Resta, doncs, més d'una tesi doctoral pendent.

De les crítiques i polèmiques hagudes, caldria obviar les que són fruit del ressentiment per centrar-se en els arguments que poden comptar en aquest balanç. Una de les que es mereix comentari és la projecció exterior de Masó a partir d'aquesta commemoració. Atès l'estat de la Casa Cases a Sant Feliu de Guíxols, la incertesa pel futur de la fàbrica bisbalenca de la Coromina o la restauració que no arriba del mur del cementiri de Girona, mai no és prou el reconeixement en clau interna de l'arquitecte. Però l'exposició al Palau Moja de Barcelona o el seu catàleg sistemàtic disponible al web de la demarcació gironina del Col·legi d'Arquitectes han posat les bases per exportar Masó en el context català i internacional –això sí, caldria una aposta pel plurilingüisme a l'hora de globalitzar-lo a la xarxa–. Tota una empresa per al futur centre d'estudis que serà possible gràcies a la cessió dels familiars a l'Ajuntament de Girona de la casa natal de l'arquitecte, en un acord generós que ha marcat, feliçment i fora de programa, el desenvolupament de l'Any Masó.

Josep Pujol i Coll